

Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти

Кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан

факультету педагогічної освіти

 доц. Герцюк Д.Д.

“30” серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОСНОВИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В
СПЕЦІАЛЬНІЙ ОСВІТІ**

Галузь знань 01 – Освіта / Педагогіка
Спеціальність 016 - «Спеціальна освіта»
Освітній рівень – перший (бакалаврський)

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи науково-педагогічних досліджень в спеціальній освіті» для студентів за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» (бакалавр), галуззю знань 01 Освіта/Педагогікн. «30» серпня, 2019 року. – 19 с.

Розробник: Петровська І.Р, доцент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи факультету педагогічної освіти.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи

Протокол № 1 від „30” серпня 2019 року

Завідувач кафедри _____ (Островська К.О.)

© Петровська І.Р, 2019

© ЛНУ ім. І. Франка, 2019

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 <u>Освіта/Педагогіка</u>	Нормативна	
Змістових модулів – 2	Напрямок підготовки (спеціальність) 016 Спеціальна освіта <u>(шифр, назва)</u>	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - немає		1-й	1-й
Загальна кількість годин - 150		<i>Семестр</i>	
		2-й	1, 2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5,375	<i>Лекції</i>		
	32 год.	8 год.	
	<i>Практичні, семінарські</i>		
	32 год.	8 год.	
	<i>Лабораторні</i>		
	год.	год.	
	<i>Самостійна робота</i>		
	86 год.	134 год.	
ІНДЗ:			
Вид контролю: залік			

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета. Навчальна дисципліна «Основи науково-педагогічних досліджень в спеціальній освіті» розроблено таким чином, щоб надати студентам знання щодо сутності та особливостей науково-педагогічних досліджень в спеціальній освіті, основних етапів та технологій проведення, способів узагальнення і представлення результатів науково-педагогічного дослідження, а також формування навичок у студентів щодо пошуку, аналізу і синтезу інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти. *Метою* вивчення нормативної дисципліни «Основи науково-педагогічних досліджень в спеціальній освіті» є формування у студентів методологічної компетентності, підготовка до здійснення самостійного наукового дослідження проблем навчання, освіти та виховання, прогнозування наслідків здійснюваних педагогічних впливів на особистість, вивчення та впровадження передового педагогічного досвіду у спеціальній освіті.

2.2. Завдання. Основні завдання курсу: сформувати знання щодо видів, принципів організації та методів здійснення науково-педагогічного дослідження в спеціальній освіті, логіки наукового пошуку та основних етапів педагогічного дослідження, методики обробки інформації, отриманої в результаті проведення педагогічного дослідження, шляхів впровадження результатів наукового педагогічного дослідження у практику; сформувати вміння здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти, зокрема, здійснювати науковий огляд першоджерел, критичний аналіз та осмислення; самостійно визначати мету, об'єкт, предмет, завдання та гіпотези науково-педагогічного дослідження; організовувати та проводити наукове дослідження; визначати ефективність проведеного дослідження; презентувати результати науково-педагогічного дослідження у вигляді доповіді, статті, презентації чи проекту.

2.3. Компетентності (за освітньою програмою)

2.3.1. Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

2.3.2. Фахові компетентності

ФК-1. Здатність до застосування знань провідних гуманістичних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання осіб з обмеженими психофізичними можливостями;

ФК-8. Здатність до систематизації та підбору адекватного діагностичного, корекційно-педагогічного інструментарію з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей дітей з порушеннями розвитку.

ФК-10. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.

ФК-15. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку впродовж життя.

2.4. Програмні результати навчання (за освітньою програмою)

РН 1. Знати теоретичні аспекти особливостей розвитку і освіти людини, яка має обмежені можливості життєдіяльності, особливостей становлення і соціалізації її як особистості.

РН 2. Здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання задач спеціальності.

РН 3. Здатність продемонструвати знання та навички щодо проведення експериментів, збору даних та моделювання психологічних характеристик особи.

РН 6. Застосовувати знання і розуміння для ідентифікації, формулювання і вирішення задач спеціальності, використовуючи відомі психологічні та педагогічні методи та логопедичні методики.

РН 15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та технології.

РН 16. Виконувати відповідні експериментальні дослідження та застосовувати дослідницькі навички за професійною тематикою.

РН 17. Оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Педагогічна наука в Україні. Стан та напрями розвитку спеціальної освіти.

Аналіз педагогічних проблем, що розробляються в Україні в останні десятиліття. Внесок вітчизняних вчених у педагогічну науку (в галузі спеціальної освіти). Стан та напрями розвитку спеціальної освіти в Україні.

Література

1. Колишкін, О. В. Корекційна освіта. Вступ до спеціальності : навчальний посібник / О. В. Колишкін. – Суми : Університетська книга, 2013. – 392 с.
2. Островська К.О. Засади комплексної психолого-педагогічної допомоги дітям з аутизмом: монографія. – Львів: Тріада плюс, 2012. – 520 с.
3. Педагогічна і психологічна науки в Україні. Збірник наукових праць до 15-річчя АПН України у 5 томах. / Том 3. Психологія, вікова фізіологія, дефектологія. - К.: „Педагогічна думка”, 2007. - 376 с
4. Лузан П.Г. Основи науково-педагогічних досліджень / П.Г. Лузан, І.В. Сопівник, С.В. Виговська. – К., 2012. – 219 с.
5. Арендарук А. Досвід впровадження інтеграції та інклюзивної освіти в Україні та за кордоном / А. О. Арендарук // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. – Вип. 24. – 2013. – С. 13.

Тема 2. Сутність науково-педагогічного дослідження у спеціальній освіті.

Особливості науково-педагогічного дослідження у спеціальній освіті. Методологічні принципи науково-педагогічного дослідження (об'єктивності, сутнісного аналізу, генетичний, єдності логічного й історичного, концептуальної єдності). Види науково-педагогічних досліджень: теоретичні, емпіричні, фундаментальні, прикладні, кількісні та якісні дослідження. Вимоги до результатів науково-педагогічних досліджень. Етика науково-педагогічного дослідження.

Література

1. Методологічні засади педагогічного дослідження: монографія / авт. кол. : Є. М. Хриков, О. В. Адаменко, В. С. Курило та ін. ; за заг. ред. В. С. Курила, Є. М. Хрикова ; Держ. закл. „Луган.нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. – 248 с.
2. Іноземцева С. Спеціальна освіта на сучасному етапі розвитку суспільства / С. В. Іноземцева // Vzdelávanie a spoločnosť. Medzinárodný nekonferenčný zborník. – Prešov. – Вип. 1. – 2016. – С. 273, 278-279.
3. Creswell, John W. Educational research : planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research / John W. Creswell. – 4th ed. - Boston: Pearson Education, 2012. – 650 p.
4. Сисоєва С.О. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О. Сисоєва, Т.Є. Кристопчук. - Рівне: Волинські обереги, 2013. – 360 с.
5. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова. – Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 240 с.

Тема 3. Характеристика та методологічні засади якісних і кількісних методів дослідження у спеціальній освіті

Характеристика якісних і кількісних методів дослідження. Відмінність у процедурі збору та отримання даних якісних і кількісних методів дослідження. Відмінність у специфіці вихідних даних якісних і кількісних методів дослідження. Відмінність в обробці та інтерпретації даних якісних і кількісних методів дослідження.

Література

1. Бусыгина, Н. П. Качественные и количественные методы исследований в психологии: учебник для бакалавриата и магистратуры / Н. П. Бусыгина. – Москва : Издательство Юрайт, 2015. – 423 с.
2. McLeod, S. A. (2019). Qualitative vs. Quantitative research. Simply psychology: <https://www.simplypsychology.org/qualitative-quantitative.html>.
3. Вербовський В.В. Як правильно підготувати наукове дослідження: навч. метод. посіб. для студ. і магістрантів / В. В. Вербовський. – Луганськ : Альма-матер, 2007. – 123с.
4. Лузан П.Г. Основи науково-педагогічних досліджень / П.Г. Лузан, І.В. Сопівник, С.В. Виговська. – К., 2012. – 219 с.
5. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.

Тема 4. Метод інтерв'ю, особливості ведення бесіди

Види інтерв'ю: вільне (нестандартизоване), спрямоване (стандартизоване), напівстандартизоване. Планування інтерв'ю. Підготовка топікгайда. Переваги та недоліки структурованих і неструктурованих інтерв'ю. Групові опитувальні методи. Групова динаміка і соціально-психологічні процеси у фокус-групі. Стратегії модерування і управління фокус-групою

Література

1. Лузан П.Г. Основи науково-педагогічних досліджень / П.Г. Лузан, І.В. Сопівник, С.В. Виговська. – К., 2012. – 219 с.
2. Білоусова Т.П., Маркітантов Ю. О. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т.П. Білоусова, Ю.О. Маркітантов.— Кам'янець-Подільський, 2004. – 120с.
3. Сидоренко В.К. Основи наукових досліджень: навч. пос. / В.К. Сидоренко, П.В. Дмитренко - К.: РНЦ "ДІНГТ", 2000. - 259 с.

Тема 5. Метод анкетування

Види анкетування (за повнотою охоплення, способом взаємодії, кількістю респондентів, способом передачі анкет, відкритістю). Структура анкети (преамбула, основна частина, паспортка). Види запитань анкети (відкриті, закриті, напівзакриті, запитання-меню, шкальні, дихотомічні, трихотомічні)

Література

1. Лузан П.Г. Основи науково-педагогічних досліджень / П.Г. Лузан, І.В. Сопівник, С.В. Виговська. – К., 2012. – 219 с.
2. Білоусова Т.П., Маркітантов Ю. О. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т.П. Білоусова, Ю.О. Маркітантов.— Кам'янець-Подільський, 2004. – 120с.
3. Сидоренко В.К. Основи наукових досліджень: навч. пос. / В.К. Сидоренко, П.В. Дмитренко - К.: РНЦ "ДІНГТ", 2000. - 259 с.

Тема 6. Етапи виконання науково-дослідної роботи

Послідовність виконання, характеристика кожного етапу. Вибір і обґрунтування теми дослідження. Визначення об'єкта та предмета дослідження. Формулювання мети і завдань дослідження. Аналіз досліджуваної проблеми (літературний огляд). Розробка гіпотез дослідження. Підбір групи

досліджуваних. Вибір методів (методики) проведення дослідження. Проведення дослідження. Обробка результатів дослідження. Узагальнення результатів дослідження. Формулювання висновків і практичних рекомендацій.

Література

1. Наукова проблема та обґрунтування теми дослідження. Гіпотези у наукових дослідженнях [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-8409.html>
2. Вербовський В.В. Як правильно підготувати наукове дослідження: навч. метод. посіб. для студ. і магістрантів / В. В. Вербовський. – Луганськ : Альма-матер, 2007. – 123 с.
3. Методологічні засади педагогічного дослідження: монографія / авт. кол. : Є. М. Хриков, О. В. Адаменко, В. С. Курило та ін. ; за заг. ред. В. С. Курила, Є. М. Хрикова ; Держ. закл. „Луган.нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. – 248 с.
4. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад’юнктів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
5. Сисоєва С.О. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О. Сисоєва, Т.Є. Кристопчук. - Рівне: Волинські обереги, 2013. – 360 с.

Тема 7. Педагогічний експеримент: види, вимоги, структура

Види експериментів за способом формування умов, структурою досліджуваних об’єктів і явищ, метою дослідження, числом факторів, величинами, що контролюються. Загальні вимоги до проведення педагогічного експерименту. Відповідність науковим критеріям. Структура педагогічного експерименту.

Література

1. Колишкін, О. В. Корекційна освіта. Вступ до спеціальності : навчальний посібник / О. В. Колишкін. – Суми : Університетська книга, 2013. – 392 с.
2. Лузан П.Г. Основи науково-педагогічних досліджень / П.Г. Лузан, І.В. Сопівник, С.В. Виговська. – К., 2012. – 219 с.
3. Методологічні засади педагогічного дослідження: монографія / авт. кол. : Є. М. Хриков, О. В. Адаменко, В. С. Курило та ін. ; за заг. ред. В. С. Курила, Є. М. Хрикова ; Держ. закл. „Луган.нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. – 248 с.

Тема 8. Етапи проведення педагогічного експерименту

Підготовчий етап проведення експерименту. Дослідницький етап: констатувальний експеримент, формувальний експеримент, контрольний експеримент. Підсумковий етап: статистична обробка даних дослідження, якісний аналіз одержаних результатів, оформлення звіту.

Література

1. Лузан П.Г. Основи науково-педагогічних досліджень / П.Г. Лузан, І.В. Сопівник, С.В. Виговська. – К., 2012. – 219 с.
2. Методологічні засади педагогічного дослідження: монографія / авт. кол. : Є. М. Хриков, О. В. Адаменко, В. С. Курило та ін. ; за заг. ред. В. С. Курила, Є. М.

- Хрикова ; Держ. закл. „Луган.нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. – 248 с.
3. Сисоєва С.О. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О. Сисоєва, Т.Є. Кристопчук. - Рівне: Волинські обереги, 2013. – 360 с.
 4. Лаппо В. В. Основи педагогічних досліджень: Навчально-методичний посібник / В.В.Лаппо. – Івано-Франківськ: НАІР, 2016. – 284 с.

Тема 9. Первинний опис емпіричних даних. Описові статистики

Оцінка міри центральної тенденції. Мода, середнє арифметичне, медіана, розмах. Оцінка міри варіативності (мінливості). Дисперсія, стандартне відхилення. Методи первинного опису даних: таблиці; варіаційні ряди; графіки (діаграми). Алгоритм побудови діаграми.

Література

1. Мастицкий С. Э., Шитиков В. К. Статистический анализ и визуализация данных. Москва: ДМК-пресс. 2014. 496 с.
2. Бабенко В. В. Основи теорії ймовірностей і статистичні методи аналізу даних у психологічних і педагогічних експериментах: навч. посібник Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009.
3. Наследов А.Д. Математические методы психологического исследования. Анализ и интерпретация данных. Учебное пособие. 4-е издание., стереотип. СПб.: Речь, 2012. 392 с.
4. Климчук В. О. Математичні методи у психології. Навчальний посібник для студентів психологічних спеціальностей. Київ : Освіта України, 2009. 288 с.
5. Мамчич Т., Оленко А., Осипчук М., Шпортюк В. Статистичний аналіз даних з пакетом STATISTICA. Дрогобич : Відродження, 2006. 208 с.

Тема 10. Види навчально-дослідної роботи студентів

Особливості науково-дослідницька роботи студентської молоді. Реферат як найпростіший вид навчально-дослідницької роботи студента. Вимоги до написання реферату. Тези доповіді та наукова стаття. Підготовка бакалаврської та магістерської роботи як кваліфікаційного дослідження

Література

1. Лузан П.Г. Основи науково-педагогічних досліджень / П.Г. Лузан, І.В. Сопівник, С.В. Виговська. – К., 2012. – 219 с.
2. Лаппо В. В. Основи педагогічних досліджень: Навчально-методичний посібник / В.В.Лаппо. – Івано-Франківськ: НАІР, 2016. – 284 с.
3. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова. – Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 240 с.
4. Вербовський В.В. Як правильно підготувати наукове дослідження: навч. метод. посіб. для студ. і магістрантів / В. В. Вербовський. – Луганськ : Альма-матер, 2007. – 123с.

Тема 11. Представлення результатів науково-педагогічного дослідження

Види оформлення звіту про науково-дослідну діяльність. Особливості структури опису результатів кількісного дослідження (вступна частина, огляд літератури, методологія та методи дослідження, аналіз результатів, дискусія за результатами дослідження, висновки, посилання, додатки).

Особливості структури опису результатів якісного дослідження (вступна частина, опис процедури проведення якісного дослідження, знахідки та тематичний аналіз результатів дослідження, дискусія, посилання, додатки).

Література

1. Лаппо В. В. Основи педагогічних досліджень: Навчально-методичний посібник / В.В.Лаппо. – Івано-Франківськ: НАІР, 2016. – 284 с.
2. Лузан П.Г. Основи науково-педагогічних досліджень / П.Г. Лузан, І.В. Сопівник, С.В. Виговська. – К., 2012. – 219 с.
3. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова. – Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 240 с.
4. Вербовський В.В. Як правильно підготувати наукове дослідження: навч. метод. посіб. для студ. і магістрантів / В. В. Вербовський. – Луганськ : Альма-матер, 2007. – 123с.
5. Сидоренко В.К. Основи наукових досліджень: навч. пос. / В.К. Сидоренко, П.В. Дмитренко - К.: РННЦ "ДІНГТ", 2000. - 259 с.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Педагогічна наука в Україні. Стан та напрями розвитку спеціальної освіти.	11	2	2			7		1	1			12
Тема 2. Сутність науково-педагогічного дослідження у спеціальній освіті.	11	2	2			7						
Тема 3. Характеристика та методологічні засади якісних і кількісних методів дослідження у спеціальній освіті	16	4	4			8		1	1			12
Тема 4. Метод інтерв'ю, особливості ведення бесіди	11	2	2			7		1	1			12
Тема 5. Метод анкетування	11	2	2			7						
Тема 6. Етапи виконання науково-дослідної роботи.	17	4	4			9		1	1			12
Тема 7. Педагогічний експеримент: види, вимоги, структура.	11	2	2			7		1	1			12
Тема 8. Етапи проведення педагогічного	11	2	2			7						

експерименту												
Тема 9. Первинний опис емпіричних даних. Описові статистики	17	4	4			9		1	1			12
Тема 10. Види навчально-дослідної роботи студентів	17	4	4			9		1	1			13
Тема 11. Представлення результатів науково-педагогічного дослідження	17	4	4			9		1	1			13
Усього годин	150	32	32			86	150	8	8			134

5-6. Теми семінарсько-практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Педагогічна наука в Україні. Стан та напрями розвитку спеціальної освіти. Аналіз педагогічних проблем, що розробляються в Україні в останні десятиліття. Внесок вітчизняних вчених у педагогічну науку. Стан та напрями розвитку спеціальної освіти в Україні.	2	1
2	Тема 2. Сутність науково-педагогічного дослідження у спеціальній освіті. Особливості науково-педагогічного дослідження у спеціальній освіті. Методологічні принципи науково-педагогічного дослідження (об'єктивності, сутнісного аналізу, генетичний, єдності логічного й історичного, концептуальної єдності). Види науково-педагогічних досліджень: теоретичні, емпіричні, фундаментальні, прикладні, кількісні та якісні дослідження. Вимоги до результатів науково-педагогічних досліджень. Етика науково-педагогічного дослідження.	2	
3	Тема 3. Характеристика та методологічні засади якісних і кількісних методів дослідження у спеціальній освіті Характеристика якісних і кількісних методів дослідження. Відмінність у процедурі збору та отримання даних якісних і кількісних методів дослідження. Відмінність у специфіці вихідних даних якісних і кількісних методів дослідження. Відмінність в обробці та інтерпретації даних якісних і кількісних методів дослідження.	4	1
4	Тема 4. Метод інтерв'ю, особливості ведення бесіди Види інтерв'ю: вільне (нестандартизоване), спрямоване (стандартизоване), напівстандартизоване. Планування	2	

	інтерв'ю. Підготовка топікгайда. Переваги та недоліки структурованих і неструктурованих інтерв'ю. Групові опитувальні методи. Групова динаміка і соціально-психологічні процеси у фокус-групі. Стратегії модерування і управління фокус-групою		1
5	Тема 5. Метод анкетування Види анкетування (за повнотою охоплення, способом взаємодії, кількістю респондентів, способом передачі анкет, відкритістю). Структура анкети (преамбула, основна частина, паспортника). Види запитань анкети (відкриті, закриті, напівзакриті, запитання-меню, шкальні, дихотомічні, трихотомічні)	2	
6	Тема 6. Етапи виконання науково-дослідної роботи. Послідовність виконання, характеристика кожного етапу. Вибір і обґрунтування теми дослідження. Визначення об'єкта та предмета дослідження. Формулювання мети і завдань дослідження. Аналіз досліджуваної проблеми (літературний огляд). Розробка гіпотез дослідження. Підбір групи досліджуваних. Вибір методів (методики) проведення дослідження. Проведення дослідження. Обробка результатів дослідження. Узагальнення результатів дослідження. Формулювання висновків і практичних рекомендацій.	4	1
7	Тема 7. Педагогічний експеримент: види, вимоги, структура. Види експериментів за способом формування умов, структурою досліджуваних об'єктів і явищ, метою дослідження, числом факторів, величинами, що контролюються. Загальні вимоги до проведення педагогічного експерименту. Відповідність науковим критеріям. Структура педагогічного експерименту	2	1
8	Тема 8. Етапи проведення педагогічного експерименту Підготовчий етап проведення експерименту. Дослідницький етап: констатувальний експеримент, формувальний експеримент, контрольний експеримент. Підсумковий етап: статистична обробка даних дослідження, якісний аналіз одержаних результатів, оформлення звіту	2	
9	Тема 9. Первинний опис емпіричних даних. Описові статистики Оцінка міри центральної тенденції. Мода, середнє арифметичне, медіана, розмах. Оцінка міри варіативності (мінливості). Дисперсія, стандартне відхилення. Методи первинного опису даних: таблиці; варіаційні ряди; графіки (діаграми). Алгоритм побудови діаграми.	4	1
10	Тема 10. Види навчально-дослідної роботи студентів Особливості науково-дослідницька роботи студентської	4	1

	молоді. Реферат як найпростіший вид навчально-дослідницької роботи студента. Вимоги до написання реферату. Тези доповіді та наукова стаття. Підготовка бакалаврської та магістерської роботи як кваліфікаційного дослідження		
11	Тема 11. Представлення результатів науково-педагогічного дослідження Види оформлення звіту про науково-дослідну діяльність. Особливості структури опису результатів кількісного дослідження (вступна частина, огляд літератури, методологія та методи дослідження, аналіз результатів, дискусія за результатами дослідження, висновки, посилання, додатки). Особливості структури опису результатів якісного дослідження (вступна частина, опис процедури проведення якісного дослідження, знахідки та тематичний аналіз результатів дослідження, дискусія, посилання, додатки).	4	1
	Всього:	32	8

7. Теми лабораторних занять

Лабораторних занять не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Форма роботи	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Підготовка до семінарських занять	46	94
4	Підготовка до модулів / заліку	40	40
	Всього	86	134

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуального навчально-дослідного завдання не заплановано

10. Методи навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технологій викладання і навчання.

Пояснювально-ілюстративний метод: повідомлення інформації з використанням різних засобів з подальшим усвідомленням такої інформації та її фіксацією у пам'яті студентів. Найчастіше метод реалізується на лекціях у формі розповіді чи пояснення складного теоретичного та (або) великого за обсягом навчального матеріалу тощо.

Репродуктивний метод: відтворення і повторення способу діяльності за сформованим динамічним стереотипом дій. Метод є корисним для засвоєння основних понять.

Активні методи навчання: послідовна й цілеспрямована постановка перед студентами завдань, розв'язуючи які вони активно засвоюють нові знання.

Метод проблемного викладу навчального матеріалу передбачає створення проблемних ситуацій, надання допомоги студентам у їхньому аналізі з подальшим спільним розв'язанням поставлених завдань. Під час вивчення навчальної дисципліни викладач формує у студентів зразки наукового пізнання та вирішення проблемної ситуації.

Частково-пошуковий (евристичний) метод спрямований на залучення студентів до самостійного розв'язання пізнавального завдання. При цьому студенти опановують різні способи пошуку інформації, формують переконаність в істинності нових знань, аналізують достовірність отриманих результатів та можливі помилки та труднощі.

Наочні методи (ілюстрування, демонстрування, комп'ютерна презентація тощо).

Робота з навчально-методичною літературою, науковими джерелами і електронними ресурсами (конспектування, тезування, анотування, рецензування).

Відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи організації самостійної роботи (розв'язання завдань, виконання творчих завдань тощо).

Інтерактивні та активізації навчання, з використанням новітніх мультимедійних та комп'ютерних технологій (групове навчання, мозковий штурм, робота в парах).

При викладанні навчальної дисципліни використовуються різноманітні *технології навчання* - як традиційні, так і сучасні (особистісно-орієнтовані, інформаційно-комунікаційні тощо). При цьому навчання є студентськоцентрованим та здійснюється через активну практичну діяльність. Зокрема, для активізації освітнього процесу передбачено застосування проблемних лекцій, ділових ігор, занять-дискусій тощо.

Лекції органічно поєднуються не лише з практичними заняттями, а й із самостійною роботою, яка полягає в самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу, підготовці до практичних занять, пошуку необхідної інформації, підборі та огляді літературних джерел за заданою тематикою, виконанні індивідуальних завдань тощо.

11. Критерії та методи оцінювання

Поточний контроль проводиться на усіх видах аудиторних занять (лекції, практичні заняття), а також оцінюється самостійна робота. Поточний контроль на усіх видах аудиторних занять реалізується такими методами: усного і

письмового опитування, виступів на практичних заняттях, підготовка та демонстрація презентацій, проведення контрольних робіт, модулів на інше.

Методи підсумкового оцінювання: усний, письмовий, тестовий контроль, залік.

Розподіл балів, що присвоюється студентам

Модуль 1	Модуль 2	РП	ПК	ЗК	СО
Тема 1 – Тема 6	Тема 7 – Тема 11				
10	10	30	50	50	100

Скорочення:

РП – робота на практичних заняттях

ПК – поточний контроль

ЗК – заліковий тестовий контроль

СО – семестрова оцінка

Шкала оцінювання: ЗВО, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою		
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку		Залік
A	90 – 100	5	Відмінно	Зараховано
B	81-89	4	Дуже добре	
C	71-80		Добре	
D	61-70	3	Задовільно	
E	51-60		Достатньо	

12. Перелік питань до заліку

1. Стан та напрями розвитку наукових досліджень у спеціальній освіті.
2. Аналіз педагогічних проблем, що розробляються в Україні в останні десятиліття. Внесок вітчизняних вчених у педагогічну науку.
3. Сутність науково-педагогічного дослідження у спеціальній освіті. Особливості науково-педагогічного дослідження у спеціальній освіті.
4. Методологічні принципи науково-педагогічного дослідження (об'єктивності, сутнісного аналізу, генетичний, єдності логічного й історичного, концептуальної єдності).
5. Види науково-педагогічних досліджень: теоретичні, емпіричні, фундаментальні, прикладні, кількісні та якісні дослідження.
6. Вимоги до результатів науково-педагогічних досліджень.
7. Етика науково-педагогічного дослідження.
8. Характеристика та методологічні засади якісних і кількісних методів дослідження у спеціальній освіті

9. Відмінність у процедурі збору та отримання даних якісних і кількісних методів дослідження. Відмінність у специфіці вихідних даних якісних і кількісних методів дослідження. Відмінність в обробці та інтерпретації даних якісних і кількісних методів дослідження.

10. Метод інтерв'ю, особливості ведення бесіди. Види інтерв'ю. Планування інтерв'ю. Переваги та недоліки структурованих і неструктурованих інтерв'ю.

11. Групові опитувальні методи. Групова динаміка і соціально-психологічні процеси у фокус-групі. Стратегії модерування і управління фокус-групою

12. Метод анкетування. Види анкетування. Структура анкети. Види запитань анкети.

13. Етапи виконання науково-дослідної роботи. Послідовність виконання, характеристика кожного етапу.

14. Педагогічний експеримент: види, вимоги, структура.

15. Етапи проведення педагогічного експерименту. Підготовчий, дослідницький етап (констатувальний, формувальний, контрольний експерименти), підсумковий етап (статистична обробка даних дослідження, якісний аналіз одержаних результатів, оформлення звіту).

16. Види навчально-дослідної роботи студентів. Особливості науково-дослідницька роботи студентської молоді.

17. Реферат як найпростіший вид навчально-дослідницької роботи студента. Вимоги до написання реферату.

18. Тези доповіді та наукова стаття.

19. Підготовка бакалаврської та магістерської роботи як кваліфікаційного дослідження

20. Представлення результатів науково-педагогічного дослідження. Види оформлення звіту про науково-дослідну діяльність.

21. Особливості структури опису результатів кількісного дослідження.

22. Особливості структури опису результатів якісного дослідження.

13. Методичне забезпечення

Лекційний матеріал, методичні вказівки, матеріали для організації самостійної роботи студентів, електронна бібліотека підручників та посібників для використання студентами в процесі вивчення навчальної дисципліни розміщені у ВНС Moodle.

14. Рекомендована література

Основна література:

1. Лузан П.Г. Основи науково-педагогічних досліджень / П.Г. Лузан, І.В. Сопівник, С.В. Виговська. – К., 2012. – 219 с.
2. Методологічні засади педагогічного дослідження: монографія / авт. кол. : Є. М. Хриков, О. В. Адаменко, В. С. Курило та ін. ; за заг. ред. В. С. Курила, Є. М. Хрикова ; Держ. закл. „Луган.нац. ун-т імені Тараса

- Шевченка”. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. – 248 с.
3. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад’юнктів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
 4. Островська К.О. Засади комплексної психолого-педагогічної допомоги дітям з аутизмом: монографія. – Львів: Тріада плюс, 2012. – 520 с.
 5. Сисоєва С.О. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О. Сисоєва, Т.Є. Кристопчук. - Рівне: Волинські обереги, 2013. – 360 с.
 6. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова. – Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 240 с.
 7. Колишкін, О. В. Корекційна освіта. Вступ до спеціальності : навчальний посібник / О. В. Колишкін. – Суми : Університетська книга, 2013. – 392 с.
 8. Островська К.О. Засади комплексної психолого-педагогічної допомоги дітям з аутизмом: монографія. – Львів: Тріада плюс.
 9. Лаппо В. В. Основи педагогічних досліджень: Навчально-методичний посібник / В.В.Лаппо. – Івано-Франківськ: НАІР, 2016. – 284 с.
 10. Creswell, John W. Educational research : planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research / John W. Creswell. – 4th ed. - Boston: Pearson Education, 2012. – 650 p.

Допоміжна література

11. Білоусова Т.П., Маркітантов Ю. О. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т.П. Білоусова, Ю.О. Маркітантов.— Кам'янець-Подільський, 2004. – 120с.
12. Вербовський В.В. Як правильно підготувати наукове дослідження: навч. метод. посіб. для студ. і магістрантів / В. В. Вербовський. – Луганськ : Альма-матер, 2007. – 123с.
13. Наукова проблема та обґрунтування теми дослідження. Гіпотези у наукових дослідженнях [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-8409.html>
14. Сидоренко В.К. Основи наукових досліджень: навч. пос. / В.К. Сидоренко, П.В. Дмитренко - К.: РНЦ "ДІНГТ", 2000. - 259 с.
15. Бусыгина, Н. П. Качественные и количественные методы исследований в психологии : учебник для бакалавриата и магистратуры / Н. П. Бусыгина. – Москва : Издательство Юрайт, 2015. – 423 с.
16. Мастицкий С. Э., Шитиков В. К. Статистический анализ и визуализация данных. Москва: ДМК-пресс. 2014. 496 с.
17. Бабенко В. В. Основи теорії ймовірностей і статистичні методи аналізу даних у психологічних і педагогічних експериментах: навч. посібник Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009.

- 18.Наследов А.Д. Математические методы психологического исследования. Анализ и интерпретация данных. Учебное пособие. 4-е издание., стереотип. СПб.: Речь, 2012. 392 с.
- 19.Климчук В. О. Математичні методи у психології. Навчальний посібник для студентів психологічних спеціальностей. Київ : Освіта України, 2009. 288 с.
- 20.Мамчич Т., Оленко А., Осипчук М., Шпортюк В. Статистичний аналіз даних з пакетом STATISTICA. Дрогобич : Відродження, 2006. 208 с.

14. Інформаційні ресурси

<https://studfile.net/preview/7118561/>

https://bahmat.at.ua/MET_NAUK_DOSL/S.VYGOVSJKA_POSIBNYK.pdf

<http://www.info-library.com.ua/books-book-96.html>

<https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/Articles/gornostal/vajinskii%20posibnyk.pdf>

https://isp.kiev.ua/images/Page_Image/Library/Methodology_Zatserkovny_Tishayev_Demidov.pdf